

Lång väg tillbaka

AlmeGas Tjänsteindikator tredje kvartalet 2020

almeGa

Almegas tjänsteindikator är en kvartalsbaserad konjunkturindikator som belyser utvecklingen i den privata tjänstesektorn. Den ligger cirka två månader före SCB:s publicering av den faktiska tjänsteproduktionen och är en aktuell spegel av konjunkturläget i den privata tjänstesektorn som svarar för 52 procent av Sveriges BNP och 47 procent av sysselsättningen. Almega har publicerat tjänsteindikatorn varje kvartal sedan 2001.

Denna upplaga av tjänsteindikatorn har arbetats fram av Patrick Joyce, chefekonom på Almega, och Oscar Scheja, ekonom Almega. Insamlingen av data avslutades den 16 september 2020. För ytterligare upplysningar om det ekonomiska läget i den privata tjänstesektorn kontakta:

Patrick Joyce
Chefekonom Almega
Tel. 08-762 69 67, patrick.joyce@almega.se

Almega är de svenska tjänsteföretagarnas arbetsgivar- och intresseorganisation. Almega har cirka 11 000 medlemsföretag i åtta förbund, som tillsammans representerar ett 60-tal branscher inom tjänstesektorn. Medlemsföretagen har sammanlagt drygt 550 000 anställda. Förbunden arbetar med de frågor som rör respektive bransch. Arbetsgivarförbunden bildar tillsammans Almega och ingår i Svenskt Näringsliv.

- Almega Tjänsteförbunden
- Almega Tjänsteföretagen
- Kompetensföretagen
- IT&Telekomföretagen
- Innovationsföretagen
- Medieföretagen
- Vårdföretagarna
- Tågföretagen

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Tjänsteproduktionen svårt drabbad av Corona	6
2.1	Rekordstort ras i tjänsteproduktionen.....	6
2.2	Branscher som främst säljer till företag	8
2.3	Branscher som främst säljer till hushåll	10
2.4	Branscher som främst säljer till offentliga sektorn	12
2.5	Färre konkurser under sommaren.....	12
2.6	Läget har ljusnat i omvärlden.....	13
3	Fortsatt dyster arbetsmarknad.....	15
3.1	Kraftigt fall i sysselsättningen.....	15
3.2	Färre vill anställa	18
3.3	Fler fall av arbetsbrist efter sommaren.....	21
3.4	Arbetslösheten ökar.....	21
4	Tjänstepriserna mattas av andra kvartalet	23
4.1	Prisindikatorn och försäljningspriserna.....	23
4.2	Konsumentpriserna på tjänster	25
5	Om tjänsteindikatorn	27

1 Sammanfattning

Coronakrisen är den första djupa ekonomiska kris som först slog till mot tjänstesektorn. Under årets andra kvartal föll tjänsteproduktionen med 7,5 procent vilket är det största fall som uppmätts under ett enskilt kvartal. Den akuta krisen ser dock ut att vara förbi och tjänstesektorn befinner sig i en långsam återhämtningsfas. Vägen tillbaka till läget före mars 2020 är dock lång. Produktionen i tjänstesektorn var i juli på samma nivå som genomsnittet 2017. På drygt två månader har Coronabrottet raderat ut mer än två års tillväxt inom tjänstesektorn.

Produktionen av företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik föll med runt tio procent i årstakt under perioden april till juni till stor del på grund av att industrierna stängde. Återhämtningen har dock börjat och branschen är något mer optimistisk om framtiden än före sommaren. Bland Innovationsföretagen, där tekniska konsulter, arkitekter och industrikonsulter ingår, uppger 75 procent av företagen att de tappat orderingång sedan krisen började och var sjätte företag har svårt att få betalt av sina kunder.

Inom bemanningsföretag och andra stödtjänster till företag rasade också omsättningen under våren. I maj hade den fallit med 17 procent på årsbasis. Trots en viss återhämtning var omsättningen i juli fortfarande elva procent lägre än ett år tidigare.

Bland Serviceföretagen som bland annat erbjuder städning och facility management till andra företag har vart femte företag tappat mer än 30 procent av sin omsättning och huvuddelen av dem har sökt det särskilda statliga omställningsstödet. Bland Kompetensföretagen där bemanningsföretag ingår har tre av fyra företag tappat försäljning det senaste halvåret. 42 procent av företagen har tappat mer än 30 procent av försäljningen. De större bemanningsföretagen räknar dock med att ta tillbaka en del av den minskade försäljningen under hösten

Bland informations- och kommunikationsföretagen är bilden splittrad. Preliminära siffror från SCB över produktionen i branschen som publicerades före sommaren visade en kraftig nedgång under mars och april men de siffror över produktionen som publicerats efter sommaren var lite ljusare och visade istället att branschen hade en nolltillväxt på årsbasis mellan mars och maj. Siffrorna kan dock revideras igen.

En färsk undersökning bland IT&Telekomföretagen tyder på att krisen drabbat dem allvarligt men att läget förbättras. Mer än hälften av företagen räknar med sjunkande intäkter i år men färre företag än tidigare befarar stora intäktsfall. I april räknade 37 procent av företagen med att tappa minst en femtedel av sina intäkter i år. I slutet av augusti hade andelen fallit till 21 procent.

Inom privat vård och omsorg föll omsättningen med runt åtta procent i årstakt i april och maj. Viktiga förklaringar var att äldre avstod från hemtjänstinsatser eller väntade med inflyttning

på äldreboende av rädsla för att bli smittade. Att planerade operationer och behandlingar i specialistvården fick ställas in bidrog också.

Coronakrisen orsakade inledningsvis betydligt fler konkurser inom tjänstesektorn. Företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik drabbades hårt men toppen nåddes redan i april. Därefter har antalet konkurser minskat stadigt och i augusti var de nere på samma nivå som i augusti förra året.

Under årets andra kvartal minskade sysselsättningen i tjänstesektorn med 74 000 personer jämfört med samma kvartal året innan. Inom personaluthyrning minskade sysselsättningen med 14 000 personer och inom privat vård och omsorg föll sysselsättningen med närmare 12 000 personer.

Bland företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik har sysselsättningen än så länge bara minskat marginellt men risken är stor att den kommer att minska mer framöver. Uppsägningar har undvikits av omfattande korttidspermitteringar. Inom branschen har var femte anställd – eller 61 000 personer – varit korttidspermitterad under någon period sedan mars. Bland Innovationsföretagen – där tekniska konsulter, arkitekter och industrikonsulter ingår – planerar dock vart femte företag att varsla personal om uppsägning under hösten.

Inom information och kommunikation syntes ingen nedgång i sysselsättningen under det andra kvartalet. Var sjunde datakonsult har dock varit korttidspermitterad någon gång sedan mars. Antalet permitterade minskar dock. Färre IT&Telekomföretag än i våras tror att de kommer att behöva säga upp personal men fortfarande tror 14 procent av företagen att uppsägningar kan bli nödvändiga.

Coronakrisen har dämpat tjänstepriserna. Under det andra kvartalet minskade tjänstepriserna med 0,3 procent vilket drog ner den årliga prisökningstakten från 2,3 procent under det första kvartalet till 0,7 procent under det andra kvartalet. Dämpningen berodde framför allt på fallande priser inom hotell och restaurang samt inom information och kommunikation.

2 Tjänsteproduktionen svårt drabbad av Corona

2.1 Rekordstort ras i tjänsteproduktionen

Almeegas tjänsteindikator för det tredje kvartalet 2020 visar en fortsatt försvagning av tjänsteproduktionen. Fallet i tjänsteindikatorn från det fjärde kvartalet 2019 till det tredje kvartalet i år är jämförbart med fallet under finanskrisens inledande skede. Indikatorn är ett tre månaders glidande medelvärde som fångar förändringar i konjunkturen men har svårt att tillräckligt snabbt fånga en så blixtnabb förändring som Coronautbrottet. SCB:s tjänsteproduktionsindex föll med 7,5 procent under det andra kvartalet 2020. Det var det största fall i tjänsteproduktionen som uppmätts för ett enskilt kvartal.

Diagram 1: Almeegas tjänsteindikator för produktionstillväxten i privat tjänstesektor, kvartal tre 2020

Anm: Från med 2015 räknas Ericsson som tjänsteföretag i stället för industriföretag, vilket innebär ett tidsseriebrott i SCB:s tjänsteproduktionsindex mellan 2014 och 2015.

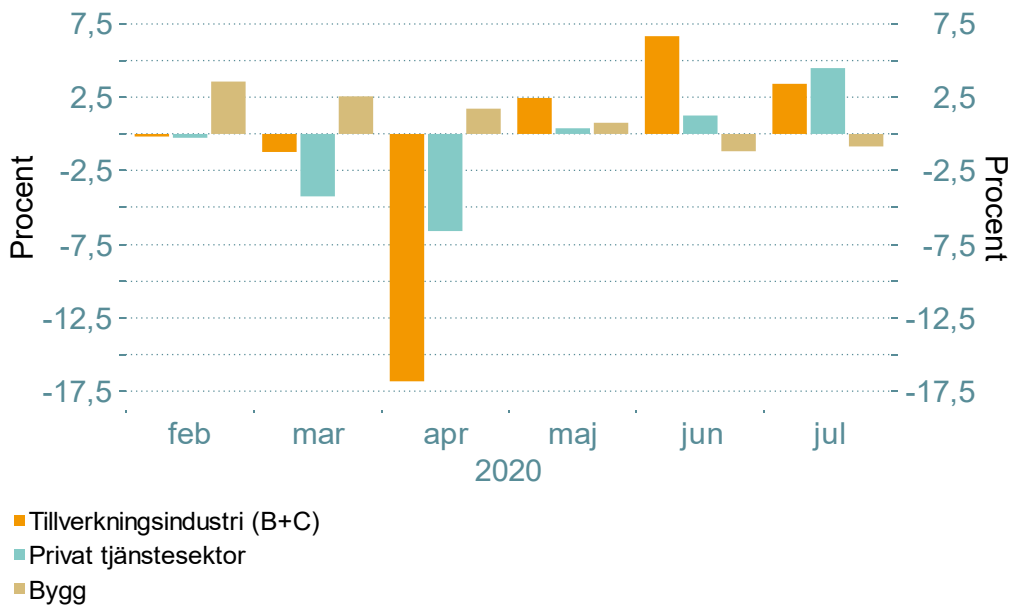
Källa: Almeega, Konjunkturinstitutet (Konjunkturbarometern), SCB, Macrobond.

Spridningen av Coronaviruset i Sverige började på allvar i mars och innebar en direkt chock för flertalet tjänstebranscher som sålde till hushåll. I april drogs även övriga tjänstebranscher samt industrin med i fallet. Viktiga industrier upphörde helt med sin produktion under en dryg månad och industriproduktionen föll med nästan 17 procent i april.¹ De mörkaste månaderna var mars och april där produktionen i näringslivet föll med elva procent på två månader. Under maj inleddes en försiktig återhämtning när först industrierna återstartade och senare även aktiviteten i tjänstesektorn ökade. Byggsektorn berördes inte i samma utsträckning under Coronakrisens akuta fas. Däremot minskade byggproduktionen under juli och juli.²

¹ SCB:s produktionsvärdesindex (PVI) kalenderkorrigerat.

² SCB, produktionsvärdesindex juli 2020.

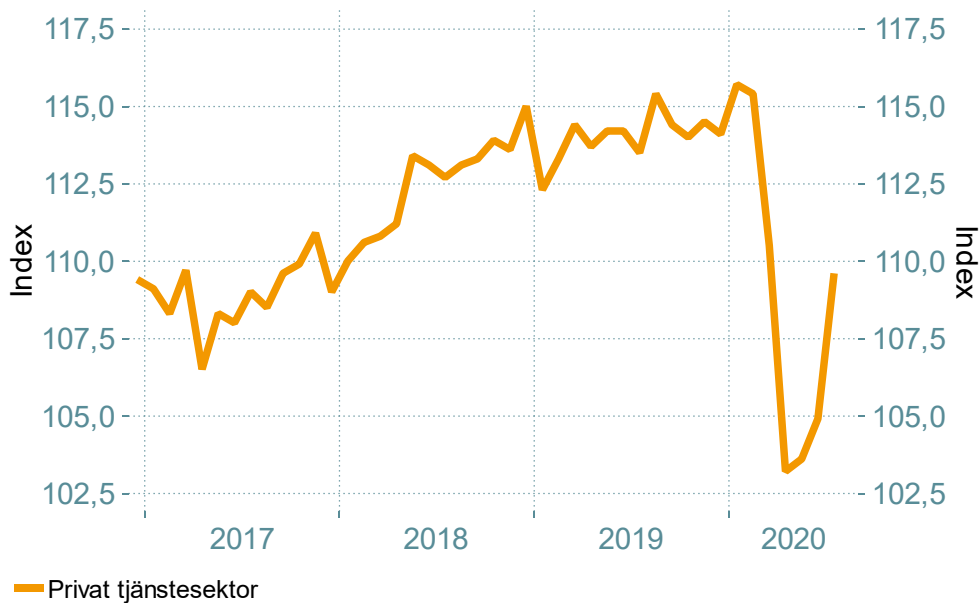
Diagram 2: Månadsförändring i produktionen, februari till juli 2020
Säsongs- och kalenderjusterat, Procent

Källa: SCB Produktionsvärdeindex

Återhämtningen från maj och framåt kompenserar dock inte det stora fallet i mars och april. Den totala produktionen i näringslivet i juli 2020 var i fasta priser på samma nivå som genomsnittet 2017. Det betyder att Coronakrisen på drygt två månader raderade ut mer än två års tillväxt i näringslivet. Samma sak gäller för den privata tjänstesektorn, se diagram 3.

Diagram 3: Produktionen i privat tjänstesektor, januari 2017 till juli 2020
Säsongs- och kalenderjusterat, index

Källa: SCB Produktionsvärdeindex

2.2 Branscher som främst säljer till företag

Redan under 2019 försvagades efterfrågan på de flesta företagstjänster till stor del beroende på en svalare omvärldskonjunktur och en världshandel som succesivt mattats av sedan 2018.³ När Coronakrisen slog till på allvar i mars drabbades företagstjänsterna hårt.⁴

Produktionen av företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik föll med runt tio procent i årstakt under perioden april till juni (se tabell 1). Konjunkturinstitutets barometer tyder på att återhämtningen börjat och att konsulter inom företagsledning förväntar sig ökad efterfrågan framöver. Även arkitekter, tekniska konsulter samt juridiska och ekonomiska konsulter är mindre pessimistiska om efterfrågan framöver än de var tidigare (se tabell 2).

Enkätdata från Innovationsföretagen, där tekniska konsulter, industrikonsulter och arkitektföretag ingår, visar att huvuddelen av företagen både tappat befintliga uppdrag och fått uppdrag skjutna på framtiden. 75 procent av Innovationsföretagen har tappat ordergång sedan Coronakrisen började. 22 procent av företagen har tappat minst en fjärdedel av sin ordergång. Industrikonsulterna har drabbats värst, 82 procent av dem har tappat order. Bland teknik konsulterna är andelen 75 procent och bland arkitekterna 69 procent.⁵

16 procent av Innovationsföretagen har svårare att få betalt av sina kunder vilket är fler än före sommaren. Trots det är företagen mindre oroliga för sin likviditet nu än tidigare under krisen. Innovationsföretagen är dock fortfarande oroliga för framtiden. 65 procent av företagen befarar att Coronakrisens effekter på deras företag kommer att öka. 43 procent av Innovationsföretagen hade i början av september högre sjukfrånvaro än normalt. I slutet av mars var andelen 79 procent.⁶

Produktionen av företagstjänster inom personaluthyrning, fastighetservice, resor och andra stödtjänster till företag rasade under våren 2020 och föll i maj med över 17 procent i årstakt. Efter en kraftig nedgång under våren och sommaren väntar sig bemanningsföretagen ökad efterfrågan under hösten (se tabell 2).

Enkätdata från Kompetensföretagen, där bland annat bemanningsföretag ingår, visar att tre av fyra företag har tappat försäljning det senaste halvåret. 42 procent av företagen har tappat mer än 30 procent av sin försäljning. Av de största bemanningsföretagen – med minst 500 anställda – som har svarat på enkäten har hälften tappat minst 30 procent av sin försäljning det senaste halvåret. De större företagen ser lite mer positivt på framtiden och räknar med att ta tillbaka en del av den minskade försäljningen under hösten.⁷

³ Till företagstjänster räknar Almega förutom bolag inom ekonomi, juridik, vetenskap och teknik (SNI 69–75) även datakonsulter och telekombolag (SNI 61–63) samt bemanningsföretag, resetjänster med mera (SNI 77–82).
⁴ SCB, tjänsteproduktionsindex.

⁵ Almega Innovationsföretagen, Effekterna av Corona/Covid-19 för innovationsföretagens medlemmar, rapport fem. Insamlad 31 augusti till 4 september 2020.

⁶ Almega Innovationsföretagen, Effekterna av Corona/Covid-19 för innovationsföretagens medlemmar, rapport fem. Insamlad 31 augusti till 4 september 2020.

⁷ Almega Kompetensföretagen. Uppföljningsenkät kring effekterna av Coronakrisen, insamlad mellan 3 och 11 september 2020.

Sex av tio kompetensföretag har fortfarande problem med likviditet eller finansiering. Företagen är samstämmiga om att nedsättning av arbetsgivaravgifter, statligt ansvar för sjuklönekostnader och stöd för korttidspermittering är de stödåtgärder som varit mest positiva för deras verksamhet.⁸

Tabell 1: Produktionen i tjänstebranscher som främst säljer till företag våren 2020

Årlig förändring, procent

	2019	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	0,8	-5,3	-2,3	0,9	-9,2	-10,9	-9,0	-1,1
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	-2,9	-2,6	-2,4	-8,0	-8,0	-17,1	-13,8	-11,3
Information och kommunikation	-4,5	4,4	2,8	-1,0	0,8	0,8	2,5	5,2
varav datakonsulter	-4,6	3,7	1,1	-0,1	3,5	-3,2	1,4	n.a
Transport och magasinering	-1,3	-2,8	-2,7	-10,6	-19,3	-21,6	-19,4	-18,1
Partihandel (utom motorfordon)	-2,0	-0,3	3,5	-0,3	-12,6	-10,8	-3,7	-6,2

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

Serviceföretagen, som bland annat erbjuder städning och facility management till andra företag, har påverkats mycket negativt av pandemin. Det gäller särskilt de företag som säljer service till flyg, hotell och restauranger.⁹ Under perioden mars till augusti har 63 procent av serviceföretagen haft minskad omsättning. För 18 procent av företagen har omsättningen minskat mer än 30 procent och huvuddelen av dem har sökt det särskilda omställningsstödet. 60 procent av företagen har fått önskemål från sina kunder om att häva eller omförhandla kontrakt på grund av pandemin.¹⁰ 60 procent av företagen har också haft ökad sjukfrånvaro sedan pandemin började. För en fjärdedel av företagen har sjukfrånvaron ökat med minst tio procent.¹¹

Bland informations- och kommunikationsföretagen är bilden splittrad. Enligt barometerdata hade mer än hälften av datakonsulterna fallande efterfrågan under det andra kvartalet.¹² Radar Ecosystems bedömer att omsättningen på den svenska IT-marknaden kommer att minska med nästan sex procent 2020 men att det mesta av nedgången inträffade under det första halvåret.¹³ Preliminära siffror från SCB över produktionen i branschen som publicerades före sommaren visade en kraftig nedgång under mars och april men nya siffror från SCB visar istället att branschen hade en nolltillväxt på årsbasis mellan mars och maj (se tabell 1). Siffrorna över

⁸ Ibid.

⁹ Serviceföretagen säljer även tjänster till offentliga kunder och hemservice till privatpersoner.

¹⁰ Bland de serviceföretag som säljer till offentliga kunder har bara 15 procent av kunderna velat häva eller omförhandla sina kontrakt.

¹¹ Almega Serviceföretagen, enkät om Coronapandemins effekter mars till augusti, publicerad 15 september 2020.

¹² Konjunkturbarometern.

¹³ Prognos post Covid-19, Radar Ecosystems specialists 8 september 2020.

produktionen kan dock revideras igen. Datakonsulter förväntar sig ökad efterfrågan under hösten (se tabell 2).¹⁴

Tabell 2: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till företag. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, augusti 2020

Nettotal, säsongsrensad

	Utfall	Förväntningar
Uppdragsverksamhet	-38	0
Landtransport	-21	2
Juridiska och ekonomiska konsulter	-16	-6
Konsulter företagsledning	-23	38
Arkitekter & tekniska konsulter	-37	-9
Datakonsulter	-30	24
Arbetsförmedling, bemanning mm	-67	10

Källa: Konjunkturinstitutet

Enkätdata från IT&Telekomföretagen visar att företagen har drabbats negativt av Coronakrisen men att läget är på väg att bli bättre. En majoritet av företagen räknar fortfarande med sjunkande intäkter i år men andelen som befarar stora intäktsfall har minskat betydligt. I slutet av april räknade 37 procent av IT&Telekomföretagen med att tappa minst 20 procent av sina intäkter i år. I slutet av augusti hade andelen fallit till 21 procent och 22 procent av företagen trodde på oförändrade intäkter. En majoritet av företagen har god också likviditet. 63 procent av företagen räknar med att klara sig minst sex månader utan kapitaltillskott även om krisen fortsätter.¹⁵

Bland övriga tjänstebranscher som främst säljer till företag finns transport- och magasineringföretagen och partihandeln som också drabbats hårt av Corona. Produktionen hos transportföretagen föll med runt 20 procent i årsbasis under april till juni och med över tio procent i årstakt för partihandeln under april och maj (se tabell 1). Volymen gods som transporteras på tåg beräknas ha minskat med mellan fem och tio procent under det andra kvartalet i år.¹⁶

2.3 Branscher som främst säljer till hushåll

De mer hushållsinriktade tjänstebranscherna har också drabbats hårt av restriktioner och förändrade beteenden i Coronapandemins spår.

Hotell och restaurangbranschens omsättning föll med mellan 30 och 50 procent på årsbasis under perioden mars till juni. Branschen är inte lika pessimistisk för hösten men förväntar sig fortfarande sjunkande efterfrågan (se tabell 4).¹⁷

¹⁴ Konjunkturbarometern, publicerad 27 augusti 2020.

¹⁵ Almega IT&Telekomföretagen. Effekter av Corona/Covid-19 för IT&Telekomföretagens medlemmar. En snabbenkät insamlad 20–31 augusti. Publicerad 9 september 2020.

¹⁶ Almega Tågföretagen, Lägesbild Covid-19, andra kvartalet 2020.

¹⁷ SCB, månadsindikator för hushållens konsumtion.

Inom kultur, nöje och fritid – som rymmer museiverksamhet, teaterverksamhet, sportanläggningar, gym och dylikt – föll omsättningen med 20 procent i årstakt i april. Även motorhandeln har drabbats hårt de senaste månaderna. I april och maj föll produktionen med över 20 procent i årstakt i årstakt.

Tabell 3: Produktionen i tjänstebranscher som främst säljer till hushåll våren 2020

Årlig förändring, procent

	2019	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Detaljhandel (utom motorfordon)	1,4	3,1	7,1	-2,6	-7,9	-3,4	-1,1	1,2
Hotell och restaurang	-1,6	3,1	4,5	-33,3	-44,7	-48,8	-38,0	-15,3
Motorhandel	22,3	2,4	2,0	-5,7	-21,1	-20,3	-5,6	0,3
Kultur, nöje och fritid samt annan service	3,1	7,3	10,1	-12,3	-20,1	-7,7	-9,3	-3,8
Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare*	3,4	8,0	3,8	2,8	1,5	-0,8	1,9	1,5

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

Anm: Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare säljer tjänster både till hushåll och företag

Detaljhandelns försäljning sjönk på årsbasis mellan mars och juni. Omsättningen i dagligvaruhandeln steg kraftigt i mars, men föll tillbaka i april. Omsättningen i sällanköpshandeln minskade kraftigt i mars men började stiga i april och har ökat sedan dess.¹⁸

Tabell 4: Efterfrågan i tjänstebranscher som främst säljer till hushåll. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, augusti 2020

Nettotal, säsongrensat

	Utfall	Förväntningar
Researrangörer och resebyråer	4	1
Hotell och restaurang	-55	-14
Fastighetsförvaltning	-20	-13

Källa: Konjunkturinstitutet

Anm: Fastighetsförvaltning säljer tjänster både till hushåll och företag.

Inom tjänstesektorn stod fastighetsbolag och fastighetsförvaltare emot den allmänna nedgången med en ökad produktion på 2,8 respektive 1,5 procent på årsbasis i mars och april. Företagen inom fastighetsförvaltning förväntar sig dock fallande efterfrågan framöver (se tabell 4).

¹⁸SCB, detaljhandelns försäljning.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_HA_HA0101_HA0101B/SnabbStatHA0101/

Inom kommersiell persontrafik på tåg minskade antalet resenärer och företagets intäkter med 75 procent under det andra kvartalet.¹⁹

2.4 Branscher som främst säljer till offentliga sektorn

Den privata utbildningsbranschen hade ett relativt bra fjolår med en tillväxt på 6,4 procent i genomsnitt men även denna bransch har påverkats negativt av Corona. I april och maj i år föll produktionen med runt fyra procent i årstakt.

De privata utförarna av vård och omsorgstjänster påverkades mer av virusets spridning och branschens omsättning föll med runt åtta procent i årstakt i april och maj. Den privata omsorgen drabbades under våren av att äldre avstod från hemtjänstinsatser eller väntade med att flytta in på äldreboenden av rädsla för att bli smittade. Att planerade operationer och behandlingar i specialistvården fick ställas in bidrog också till nedgången.²⁰

Tabell 5: Produktionen i tjänstebanscher som främst säljer till offentliga sektorn våren 2020
Årlig förändring, procent

	2019	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli
Vård och omsorg	-0,1	1,5	5,0	-1,0	-7,9	-8,8	-5,1	-2,6
Utbildning	6,4	7,4	2,8	-1,3	-4,1	-3,6	-3,0	2,3

Källa: SCB, tjänsteproduktionsindex

Inom offentligt upphandlad tågtrafik har antalet resenärer minskat med cirka 50 procent under det andra kvartalet. Tågföretagens intäkter har minskat nästan lika mycket eftersom deras ersättning främst bygger på antalet resenärer samt en mindre grundersättning.²¹

2.5 Färre konkurser under sommaren

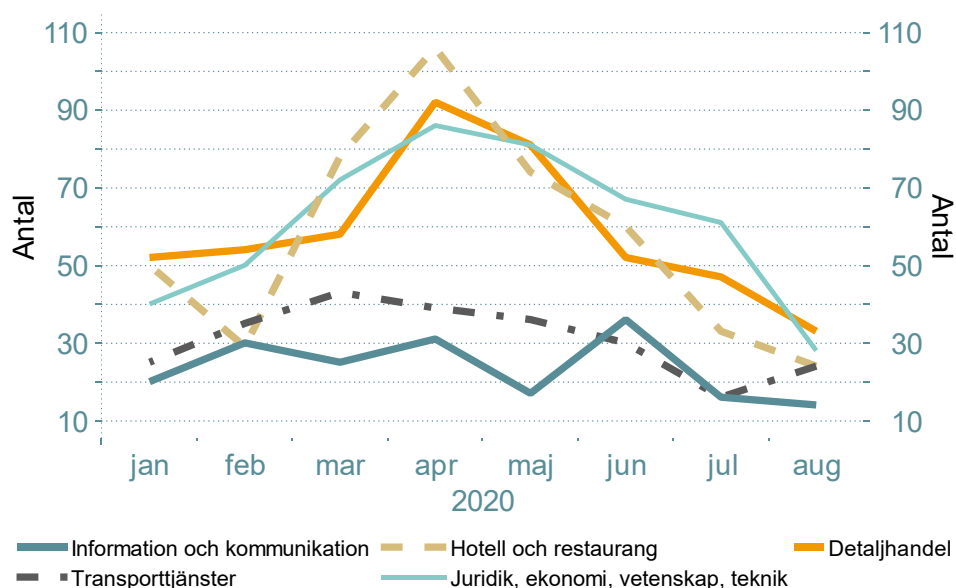
Coronakrisen ledde till en kraftig ökning av antalet konkurser inom tjänstesektorn men toppen nåddes redan i april. Då gick 106 företag inom hotell och restaurang i konkurs mer än dubbelt så många som i april 2019. Inom detaljhandeln gick 92 verksamheter i konkurs i april, 56 procent fler än samma månad förra året. Inom företagstjänsterna juridik, ekonomi, vetenskap och teknik steg antalet konkurser till 86 i april, 70 procent fler än ett år tidigare. Därefter har dock antalet konkurser minskat stadigt och i augusti var de nere på samma nivå som i augusti förra året (se diagram 4).

¹⁹ Almega Tågföretagen, Lägesbild Covid-19, andra kvartalet 2020.

²⁰ Vårdföretagarpanelen, juni 2020.

²¹ Almega Tågföretagen, Lägesbild Covid-19, andra kvartalet 2020.

Diagram 4: Konkurer januari till augusti 2020, utvalda tjänstebranscher

Källa: UC via Macrobond

2.6 Läget har ljusnat i omvärlden

Det ekonomiska läget i stora delar av världen är fortsatt pressat till följd av Coronapandemin. Under det andra kvartalet föll BNP i EU med 11,4 procent. I Storbritannien som har en stor tjänstesektor och införde mycket omfattande Coronarestriktioner föll BNP med hela 20,4 procent och i Sveriges viktigaste exportland Tyskland föll BNP med 9,7 procent.²²

Nedgången var kraftigast i april. Under april föll industriproduktionen med 18,0 procent i EU-länderna och med hela med 20,3 procent i Tyskland.²³ I tjänstesektorn föll produktionen i EU-länderna med 16,7 procent i april.²⁴ De mindre omfattande Coronarestriktionerna i Sverige tycks ha inneburit att tjänstesektorn klarade sig bättre här med ett fall på 6,7 procent. Under försommaren syntes tecken på en återhämtning i omvärlden som sedan har blivit starkare. Industriproduktionen började öka i EU under maj och juni. I Tyskland har industriproduktionen ökat under både maj, juni och juli men har ännu långt kvar till nivån före Coronakrisen. Eurostat uppskattar att tjänsteproduktionen i EU ökade med 22 procent under maj och juni men det saknas tillförlitliga siffror för de flesta enskilda länder.

Ett viktigt tecken på att den internationella återhämtningen är igång är att inköpschefsindex (PMI) en tidig indikator för ändringar i konjunkturen – är tillbaka i tillväxtzonen (över 50) i Sveriges viktigaste handelsländer. PMI föll till rekordlåga nivåer i april framför allt inom tjänstesektorn i de länder som införde hårda Coronarestriktioner. Nedgången fortsatte i maj

²² Eurostat, Covid-19 påverkan på ekonomin. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/covid-19/economy>

²³ Eurostat, industriproduktionsindex, fasta priser och kalenderkorrigerat <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/teis080/default/table?lang=en>

²⁴ Kalenderkorrigerat, fasta priser, enligt Eurostats Index of service production (ISP). Data finns bara för ett fåtal länder. https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=sts_sepr_m&lang=en

och juni men inte lika brant. Från och med juli är PMI åter i tillväxtzonen i såväl Europa som USA. I Kina bromsades ekonomin ned kraftigt av Coronabrottet redan i februari och sedan mars har PMI varit i tillväxtzonen.

Tabell 6: Inköpschefsindex (PMI) för tjänster i utvalda delar av världen

Säsongsjusterade värden

	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
Sverige	39,3	41,4	50,9	55	56,6
Tyskland	16,2	32,6	47,3	55,6	52,5
Frankrike	10,2	31,1	50,7	57,3	51,5
Storbritannien	13,4	29	47,1	56,5	58,8
Euroområdet	12	30,5	48,3	54,7	50,5
USA	26,7	37,5	47,9	50	55
Kina	52,1	52,3	53,4	53,1	54,3
Världen	23,7	35,2	48	50,6	51,9

Anm: Värden över 50 betyder ökad aktivitet, värden under 50 betyder minskad aktivitet.

Källa: Swedbank/Silf för Sverige. IHS Markit via Macrobond för övriga

Den ekonomiska nedgången 2020 ser därmed inte ut att bli lika djup som befarades före sommaren även om läget fortfarande är mycket allvarligt. Den europeiska centralbanken (ECB) räknar med att Euroländernas BNP kommer att minska med 8,0 procent i år. I juni räknade ECB med ett fall på 8,7 procent. ECB med en BNP-tillväxt på 5,0 procent nästa år.²⁵

Tabell 7: Inköpschefsindex (PMI) för industri i utvalda delar av världen

Säsongsjusterade värden

	April	Maj	Juni	Juli	Augusti
Sverige	36,7	39,2	47,3	51	53,4
Tyskland	34,5	36,6	45,2	51	52,2
Frankrike	31,5	40,6	52,3	52,4	49,8
Storbritannien	32,6	40,7	50,1	53,3	55,2
Euroområdet	33,4	39,4	47,4	51,8	51,7
USA	36,1	39,8	49,8	50,9	53,1
Kina	50,8	50,6	50,9	51,1	51
Världen	39,6	42,4	47,9	50,6	51,8

Anm: Värden över 50 betyder ökad aktivitet, värden under 50 betyder minskad aktivitet.

Källa: Swedbank/Silf för Sverige. IHS Markit via Macrobond för övriga

²⁵ ECB Macroeconomic projections for the Euro area, september 2020.

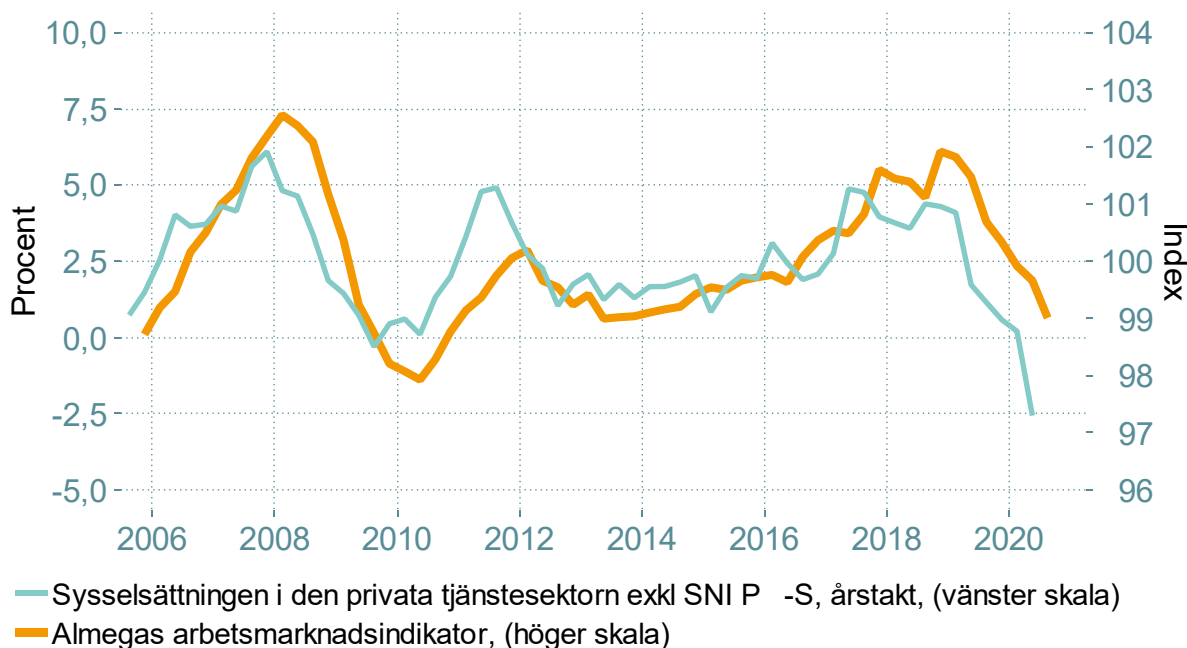
https://www.ecb.europa.eu/pub/projections/html/ecb.projections202009_ecbstaff~0940bca288.en.html#toc3

3 Fortsatt dyster arbetsmarknad

3.1 Kraftigt fall i sysselsättningen

Coronapandemin börjar nu kosta jobb i den privata tjänstesektorn. Det andra kvartalet i år minskade sysselsättningen i tjänstesektorn med 3,1 procent, eller 74 200 personer, jämfört med andra kvartalet 2019. Enligt AlmeGas arbetsmarknadsindikator fortsätter sysselsättningen att försämrans i den privata tjänstesektorn under årets tredje kvartal, se diagram 5. Den faktiska sysselsättningsstillväxten bromsade in kraftigare än vad arbetsmarknadsindikatorn pekade på under andra kvartalet. Indikatorn är ett tre månaders glidande medelvärde och fångar därför inte fullt upp en kris som kom så plötsligt som Coronapandemin.

Diagram 5: AlmeGas arbetsmarknadsindikator kvartal tre 2020

Källa: Almega, SCB, Macrobond

Inom hotell och restaurang minskade antalet anställda med 39 300 under andra kvartalet jämfört med ett år innan, en nedgång med 21 procent. Inom transport och magasinering minskade antalet anställda med 12 700 eller fem procent. Inom privat vård och omsorg minskade antalet anställda med 11 900 eller fem procent. Den privata omsorgen drabbades under våren av att äldre avstod från hemtjänstinsatser eller väntade med inflyttning på äldreboende av rädsla för att bli smittade.²⁶ Kultur, nöje och fritid som bland annat rymmer teatrar, biografier och nöjesanläggningar och nöjesparker minskade antalet anställda med en femtedel eller 9 300 personer (se tabell 8).

²⁶ Vårdföretagarpanelen, juni 2020

Tabell 8: Anställda inom den privata tjänstesektorn kvartal ett och två 2020

Förändring jämfört med motsvarande period året innan

Bransch	Kvartal 1	Förändring procent	Kvartal 2	Förändring procent
Privat tjänstesektor, därav:	10 350	0,5	-74 219	-3,1
G Handel	-4 581	-0,8	174	0,0
H Transport och magasinering	2 162	1,0	-12 683	-5,5
I Hotell- och restaurangverksamhet	-3 952	-2,3	-39 308	-21,1
J Information och kommunikation	-223	-0,1	7 504	3,7
K Finans- och försäkringsverksamhet	3 458	3,8	2 336	2,5
L Fastighetsverksamhet	5 986	9,3	3 009	4,3
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	1 283	0,4	-2 319	-0,8
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster	-433	-0,2	-8 622	-3,1
P Utbildning	2 917	3,3	939	1,1
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	5 044	2,1	-11 861	-4,9
R Kultur, nöje och fritid	571	1,4	-9 055	-20,9
S Annan serviceverksamhet	-1 882	-4,8	-4 333	-10,5

Källa: SCB kortperiodisk sysselsättningsstatistik

Bland företagstjänsterna syns effekterna av Coronakrisen ännu inte i antalet anställda. Inom personaluthyrning, fastighetsservice och resetjänster minskade antalet anställda med 8 600 eller tre procent under det andra kvartalet jämfört med ett år tidigare. Branschen har påverkats olika av pandemin. Antalet anställda inom fastighetsservice, som bland annat sanerar lokaler, ökade med 5 600 under det andra kvartalet. Inom personaluthyrning så minskade antalet anställda kraftigt med 13 900 personer eller 14 procent under andra kvartalet. Enkätdata från Kompetensföretagen, där bland annat bemanningsföretag ingår, visar att 56 procent av företagen har varslat personal om uppsägning. Av de företag som har varslat om uppsägning har fyra av tio varslat minst 20 procent av sina anställda, vilket är en något lägre andel än före sommaren.²⁷

Bland företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik har sysselsättningen än så länge minskat mycket lite. Under det andra kvartalet var antalet anställda 2 300 – eller en knapp procent – färre än ett år tidigare. Sysselsättningen inom branschen har hittills delvis hållits uppe av de omfattande korttidspermitteringarna. Inom branschen har var femte anställt varit korttidspermitterad någon tid sedan i mars (se tabell 9). Neddragningar av personalstyrkan inom branschen är sannolik.

Enligt enkätdata från Innovationsföretagen, där tekniska konsulter, arkitekter och industrikonsulter ingår, har 48 procent av företagen korttidspermitterat personal och 35 procent varslat personal om uppsägning sedan krisen började. Värst drabbade är

²⁷Almega Kompetensföretagen. Uppföljningsenkät kring effekterna av Coronakrisen, insamlad mellan 3 och 11 september 2020.

industrikonsulterna och arkitekterna. Enligt enkäten har de permitterat 22 procent av sin personalstyrka och varslat sex procent om uppsägning. De tekniska konsulterna har klarat sig bättre och permitterat sju procent av sin personalstyrka och varslat en procent om uppsägning sedan krisen började. Vart femte Innovationsföretag planerar att minska sin personalstyrka under hösten. Mörkast är läget bland industrikonsulterna där 43 procent planerar att varsla personal om uppsägning. 18 procent av arkitektföretagen planerar uppsägningar och 12 procent av teknikkonsulterna.²⁸

Tabell 9: Korttidspermitterade mellan den 16 mars och 11 september 2020

Bransch	Anställda kvartal 2	Korttidspermitterade	Andel permitterade %
Näringslivet	3 251 244	575 980	18
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	46 617	760	2
C Tillverkning	530 270	172 228	32
D, E el, gas, vatten, avlopp, sanering	48 810	1 313	3
F Byggverksamhet	329 376	16 084	5
Tjänstesektorn	2 286 418	385 266	17
G Handel	592 157	109 240	18
H Transport och magasinering	217 698	33 267	15
I Hotell- och restaurangverksamhet	146 897	61 192	42
J Information och kommunikation	209 880	29 937	14
K Finans- och försäkringsverksamhet	97 041	2 440	3
L Fastighetsverksamhet	73 498	2 870	4
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	294 339	60 661	21
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster	265 224	30 150	11
P Utbildning	89 015	5 805	7
Q Vård och omsorg; sociala tjänster	229 329	20 587	9
R Kultur, nöje och fritid	34 346	18 071	53
S Annan serviceverksamhet	36 994	11 046	30

Källa: SCB kortperiodisk sysselsättningsstatistik och Tillväxtverket

Bland företagstjänster inom information och kommunikation så syns än så länge ingen effekt av krisen på antalet anställda. Under det andra kvartalet i år hade branschen 7 500 fler anställda än ett år tidigare, vilket förklaras av fler anställda datakonsulter samtidigt som telekombranschen minskat personalstyrkan. Även här kan sysselsättningen hållits uppe med hjälp av korttidspermitteringar. 14 procent av personalen inom information av kommunikation har varit korttidspermitterad någon gång sedan i mars. Nästan 19 000 datakonsulter har varit korttidspermitterade någon gång under perioden.

²⁸ Almega Innovationsföretagen, Effekterna av Corona/Covid-19 för innovationsföretagens medlemmar, rapport fem. Insamlad 31 augusti till 4 september 2020.

Enligt enkätdata från IT&Telekomföretagen hade 42 procent av företagen i branschen fortfarande någon del av sin personal korttidspermitterad i slutet av augusti. Permitteringarna är dock på väg att minska. I slutet av augusti hade 51 procent av företagen ingen personal permitterad och inga planer att permittera personal framöver heller. 14 procent av IT&Telekomföretagen trodde dock i slutet av augusti att de skulle behöva varsla personal om uppsägning. Företagen ser ljusare på utvecklingen än i april när 29 procent trodde att de skulle behöva varsla personal.²⁹

Bland Serviceföretagen, som bland annat erbjuder städning och facility management till andra företag, har 24 procent minskat antalet visstidsanställda och 16 procent även sagt upp fast anställd personal under perioden mars till augusti. 25 procent av företagen har korttidspermitterat personal mellan mars och augusti och 18 procent räknar med att behöva göra det även framöver.³⁰

Av de 576 000 anställda i näringslivet som har beviljats statsbidrag för korttidspermittering arbetar 385 000 i tjänstesektorn. Alla har dock inte alla varit permitterade samtidigt. Under det andra kvartalet var i genomsnitt 238 000 personer permitterade hela eller delar av sin arbetsvecka. I juni var antalet 232 000 personer.³¹

3.2 Färre vill anställa

Bristen på personal som varit det största hindret för tjänsteföretagen de senaste tre åren har – åtminstone tillfälligt – försvunnit. Under andra kvartalet i år uppgav bara sex procent av de privata tjänsteföretagen att brist på personal var deras största hinder i verksamheten. Det kan jämföras med 42 procent under tredje kvartalet 2018 då kompetensbristen var som värst (se diagram 6).

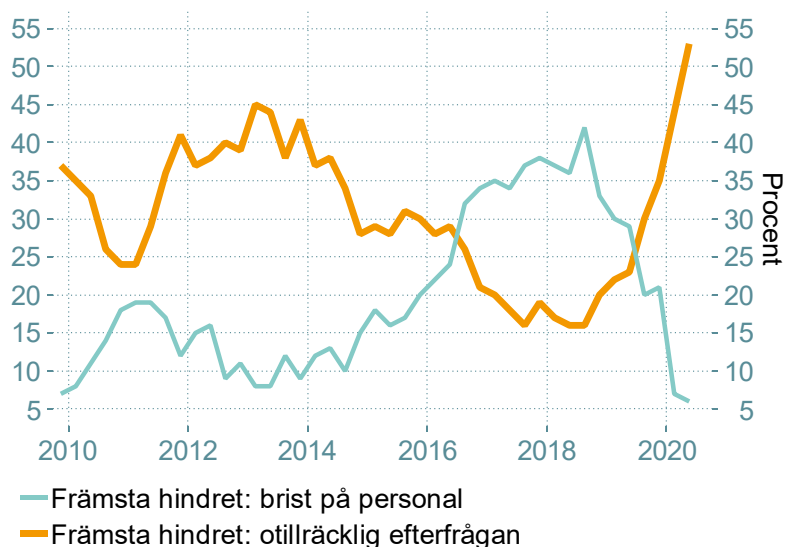
²⁹ Almega IT&Telekomföretagen. Effekter av Corona/Covid-19 för IT&Telekomföretagens medlemmar. En snabbenkät insamlad 20–31 augusti. Publicerad 9 september 2020.

³⁰ Almega Serviceföretagen, enkät om Coronapandemins effekter mars till augusti, publicerad 15 september 2020.

³¹ SCB, arbetskraftsundersökningarna.

Diagram 6: Det största hindret för tjänsteföretagens verksamhet till andra kvartalet 2020

Procent av svarande företag säsongsrensats

Källa: Konjunkturinstitutet, konjunkturbarometern

Tjänsteföretagens anställningsplaner har varit kraftigt negativa sedan i april och 80 till 90 procent av företagen har planerat att minska sin personal eller hålla den oförändrad (se diagram 7). Under sommaren ljusnade läget lite genom att färre företag planerade minska sin personalstyrka och istället tänkte hålla den oförändrad. I augusti föll dock förväntningarna tillbaka något. 32 procent av tjänsteföretagen uppger att man planerar att minska sin personalstyrka och 51 procent att man ska hålla den oförändrad de närmaste tre månaderna. Bara 17 procent av företagen planerar att öka sin personalstyrka.³²

Framtidsförväntningarna skiljer sig åt mellan olika tjänstebranscher (se tabell 10). Bland bemanningsföretagen planerar fortfarande en stor del av företagen att minska sin personal. Samma sak bland juridiska och ekonomiska konsulter och bland arkitekter. Bland tekniska konsulter och datakonsulter planerar i princip är lika många företag att öka som att minska personalstyrka.³³

³² Konjunkturinstitutets månadsbarometrar.

<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

³³ Konjunkturinstitutets månadsbarometrar.

<https://www.konj.se/publikationer/konjunkturbarometern/indikatorer-i-konjunkturbarometern.html>

Diagram 7: Tjänsteföretagens anställningsplaner till augusti 2020

Nettotal säsongrensat

Anm: Nettotalet är andelen företag som planerar att öka sin personal minus andelen som planerar att minska den.

Källa: Konjunkturinstitutet och Macrobond

Tabell 10: Förväntningar om antalet anställda de kommande tre månaderna augusti 2020

Nettotal säsongrensat

Bransch	Nettotal
Tjänstesektorn	-16
Uppdragsverksamhet	-17
Landtransport	4
Hotell och restauranger	-23
Datakonsulter	-1
Finans- och försäkringsverksamhet	10
Fastighetsförvaltning	4
Juridiska och ekonomiska konsulter	-47
Konsulter företagsledning	29
Arkitekter	-32
Tekniska konsulter	8
Arbetsförmedling, bemanning	-38
Researrangörer	-54

Anm: Nettotalet är andelen företag som planerar att öka sin personalstyrka minus andelen som planerar att minska den.

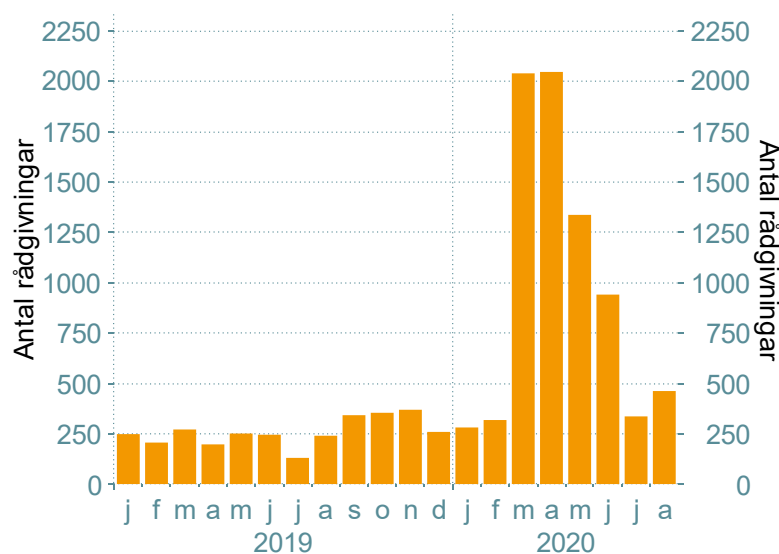
Källa: Konjunkturinstitutet

3.3 Fler fall av arbetsbrist efter sommaren

Ännu ett tecken på djupet av krisen inom tjänstesektorn är det ökade antalet rådgivningar hos Almega gällande personalneddragningar. Under 2019 hanterade Almegas rådgivningstjänst mellan 200 och 300 förfrågningar om arbetsbrist och driftsinskränkningar i månaden. När Coronakrisen inleddes mångdubblades rådgivningsärendena. I mars och april hanterade Almega över 2 000 förfrågningar om arbetsbrist. Sedan dess har antalet rådgivningar om arbetsbrist minskat men antalet i augusti – 462 – var fortfarande nära dubbelt så stort som ett år tidigare.

Diagram 8: Almegas rådgivningar om arbetsbrist och driftinskränkning till och med augusti

Antal ärenden

Källa: Almega

3.4 Arbetslösheten ökar

I augusti fanns det 56 600 lediga platser på Arbetsförmedlingen. Det var 20 300 färre än ett år tidigare och 75 700 färre än i mars.³⁴ Bristen på arbetskraft har minskat snabbt under året.

I augusti hade arbetslösheten stigit till 8,8 procent jämfört med 6,9 procent samma månad förra året. Redan före Coronakrisen hade arbetslösheten börjat öka på grund av konjunkturnedgången som innebar att antalet jobb växte för långsamt för att sysselsätta den växande arbetskraften. Sedan restriktionerna för att hindra spridningen av Coronaviruset infördes i början av mars har arbetslösheten ökat betydligt snabbare.

Arbetslösheten väntas fortsätta att stiga och nå tio procent mot slutet av året.³⁵ Arbetslösheten är särskilt hög bland ungdomar (15–24 år) och uppgick i augusti till 22,5 procent eller 141 000 personer. Arbetslösheten ökar även snabbt bland utrikes födda och var 21,1 procent i augusti eller 276 000 personer.³⁶ Den privata tjänstesektorn står för lejonparten av

³⁴ Arbetsförmedlingens, månadsstatistik.

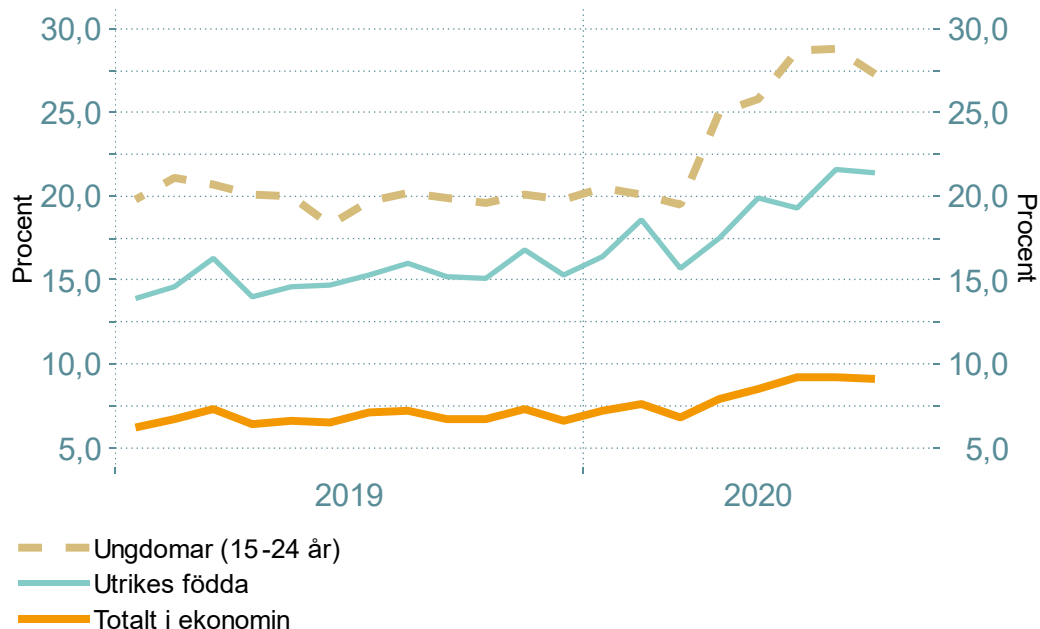
³⁵ Konjunkturinstitutet (2020) Konjunkturläget, augusti 2020.

³⁶ AKU, augusti.

ingångsjobben för såväl unga som utrikes födda och det är därför ytterst viktigt med en så snabb återstart som möjligt för tjänsteföretagen för att säkra jobben för dessa grupper.³⁷

Diagram 9: Arbetslösheten bland ungdomar och utrikes födda till augusti 2020

Procent av arbetskraften i gruppen, säsongsrensad

Källa: SCB (AKU), Macrobond.

Antalet varsel om uppsägning ger en bild av hur arbetslösheten kan öka framöver. Mellan den 1 mars och 11 september varslades 98 900 personer om uppsägning. Fyra av fem som varslats om uppsägning arbetar inom den privata tjänstesektorn. Tre av fyra varsel lades i mars och april, och sedan har antalet bromsat in framförallt under sommarmånaderna juli och augusti. Under den första delen av september har dock varslen ökat något igen.³⁸

Långtifrån alla varsel behöver dock leda till uppsägning. Av de som varslades om uppsägning i mars och april hade hälften blivit uppsagda tre månader senare. Det är dock en större andel än vid tidigare lågkonjunkturer. Hur många varsel som leder till uppsägning varierar kraftigt mellan branscher. Inom hotell och restaurang blev 68 procent av de varslade uppsagda inom tre månader. Inom kultur, nöje och fritid var andelen uppsagda 62 procent. Inom information och kommunikation med hade 33 procent av de varslade sagts upp inom tre månader och inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik var andelen 42 procent.³⁹

³⁷ Almega har gjort flera studier av tjänstesektorns betydelse för ingångsjobben för utrikes födda i socialt utsatta områden. Rapporterna visar att jobb inom restaurang och transporttjänster är vanligast bland och jobb inom städning, hemservice och vård är vanligast bland kvinnor. Se bl.a.

<https://www.almega.se/2019/06/tjanstesektorn-ar-en-integrationsmotor-i-jarvaomradet/>

³⁸ Arbetsförmedlingen, veckostatistik.

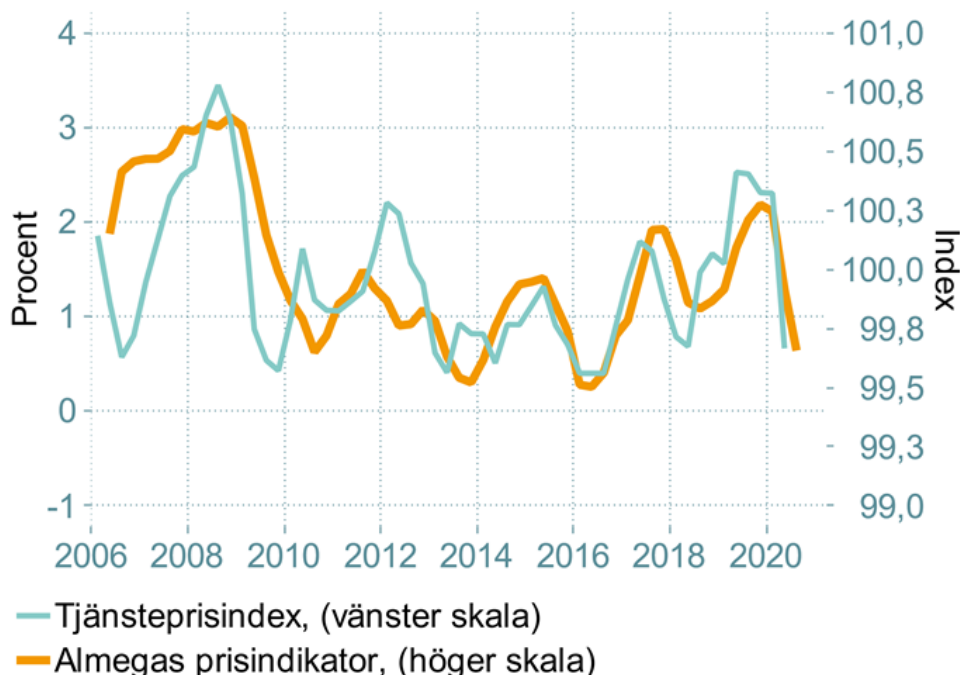
³⁹ Arbetsförmedlingen, pressmeddelande den 7 september 2020

4 Tjänstepriserna mattas av andra kvartalet

4.1 Prisindikatorn och försäljningspriserna

Under årets andra kvartal minskade de privata tjänsteföretagens försäljningspriser med 0,3 procent jämfört med kvartalet innan. Prisfallet under det andra kvartalet drog ner årstakten på ökningen av tjänstepriserna till 0,7 procent. Under det första kvartalet var den årliga ökningstakten 2,3 procent. Coronapandemin, som slog till på allvar i svensk ekonomi från mitten av mars, fick därmed en märkbar dämpande effekt på tjänstepriserna.⁴⁰ Almegas prisindikator pekar dessutom på en tydlig inbromsning av de privata tjänsteföretagens försäljningspriser även under årets tredje kvartal.

Diagram 10: Almegas prisindikator för andra kvartalet 2020

Källa: Almega, Konjunkturinstitutet (KI-barometern), SCB

Anm. Almegas prisindikator bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna enligt SCB:s tjänsteprisindex.

Enligt SCB berodde fallet i tjänstepriser under det andra kvartalet främst på sjunkande priser inom fastighetstjänster, hotell och restaurang samt information och kommunikation.

Det andra kvartalet i år ökade tjänstepriserna med 0,7 procent jämfört med motsvarande kvartal förra året. Genomsnittet döljer dock stora skillnader i prisutveckling mellan olika branscher. Priserna på transport- och magasineringstjänster ökade med 3,5 procent på årsbasis och företagstjänster inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik ökade med 1,4 procent. Priserna inom hotell och restaurang föll däremot med 2,3 procent i årstakt medan priserna inom information och kommunikationstjänster föll med 1,2 procent.

⁴⁰ SCB Tjänsteprisindex, statistiknyhet 2020-08-07.

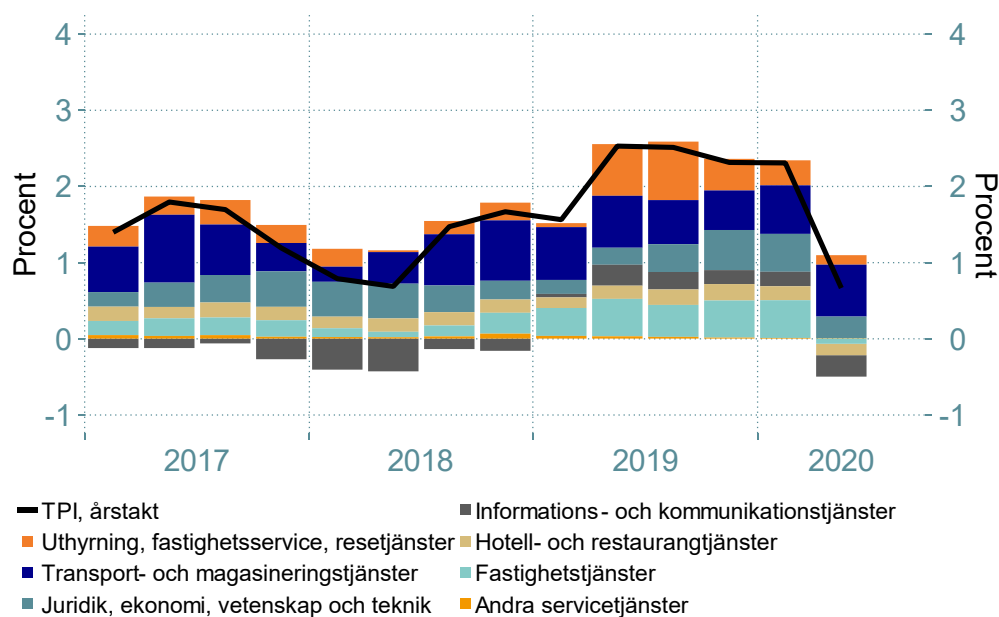
Tabell 11: Den årliga prisökningstakten inom tjänstebranscherna samt deras bidrag till årsförändringen i Tjänsteprisindex (TPI) andra kvartalet 2020

	Förändring årstakt, procent	Bidrag till TPI, procentenheter
Tjänsteprisindex (TPI)	0,7	0,7
Transport och magasinering	3,5	0,7
Hotell och restaurang	-2,3	-0,1
Information och kommunikation	-1,2	-0,3
Fastighetstjänster	-0,5	-0,1
Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	1,4	0,3
Uthyrning och andra stödtjänster	0,8	0,1
Andra tjänster	0,3	0

Källa: Almega, SCB (Tjänsteprisindex)

Diagram 11: Tjänstebranschernas bidrag till årsförändringen i Tjänsteprisindex (TPI)

Kvartalsvärden till och med andra kvartalet 2020

Källa: Almega, SCB (Tjänsteprisindex)

I augusti rapporterade en majoritet av företagen i tjänstebranscherna att deras försäljningspriser fallit de senaste tre månaderna. Något fler tjänsteföretag väntar sig även fortsatta prisfall de närmaste tre månaderna. Datakonsulter samt företag inom finans och försäkring förväntar sig dock ökade priser framöver. Tjänsteföretagen var dock betydligt mer optimistiska om den framtida prisutvecklingen i augusti än de var i maj (se tabell 12).

Tabell 12. Företagens försäljningspriser. Utfall tre månader bakåt och förväntningar tre månader framåt, augusti 2020

Nettotal, säsongrensat

	Förväntningar		Utfall
	Maj	Augusti	Augusti
Tjänstesektorn	-27	-5	-11
Uppdragsverksamhet	-34	-16	-20
Landtransport	-25	-22	-15
Hotell och restauranger	-41	-1	-24
Datakonsulter	-21	10	-22
Finans- & försäkringsverksamhet	0	19	20
Fastighetsförvaltning	-18	-12	-6
Juridiska & ekonomiska konsulter	-18	-4	-1
Konsulter företagsledning	-32	-2	0
Arkitekter & tekniska konsulter	-42	-34	-39
Arbetsförmedling, bemanning mm	-38	-17	-27
Researrangörer och resebyråer	-64	-5	-35

Källa: Konjunkturinstitutet

4.2 Konsumentpriserna på tjänster

I augusti ökade priserna på de tjänster som ingår i konsumentprisindex (KPI) med 1,3 procent jämfört med augusti 2019. Det var en något lägre prisökningstakt än i juli då konsumentpriserna på tjänster ökade med 1,8 procent på årsbasis.

Bakom ökningen av tjänstepriserna i augusti låg främst hyreshöjningar på bostäder och restaurangmat som drog upp tjänstepriserna med 0,4 respektive 0,3 procentenheter vardera (se tabell 13). Ökningen av tjänstepriser hölls tillbaka av sänkta priser på utrikes charterresor och hotellövernattningar.

Tabell 13. Tjänstepriserna i KPI, årsförändring, olika tjänsters bidrag i procentenheter

	Juni	Juli	Augusti
Tjänstepriser totalt	1,4	1,8	1,3
HYRESLÄGENHET, BOSTADSRÄTT, GARAGE	0,3	0,4	0,4
FÖRTÄRING UTOM HEMMET	0,3	0,3	0,3
INRIKES RESOR EXKL BÅTRESOR, FLYTTN	0,2	0,3	0,2
KONTROLLBES, KÖRSKOLEUTB, BILFÖRSÄKR	0,3	0,6	0,2
LÄKARVÅRD	0,2	0,2	0,2
BEGRAVN, HEMFÖRSÄKR, BANK, UTBILDNING	0,1	0,1	0,1
PERSONLIG HYGIEN, TJÄNSTER	0,1	0,1	0,1
EGNAHEM: VATTEN, AVLOPP, RENH, SOTN	0,1	0,1	0,1
TANDLÄKARARVODE	0,0	0,1	0,1
REPARATION O UNDERHÅLL AV BILAR	0,1	0,0	0,0
VIN, SPRIT, ÖL: RESTAURANG	0,1	0,1	0,0
EGNAHEM: FÖRSÄKRINGSavgifter	0,0	0,0	0,0
TELETJÄNSTER	0,0	0,0	0,0
REPARATION, HUSHÅLLSTJÄNSTER	0,0	0,0	0,0
EGNAHEM: TOMTRÄTT, FASTIGHETSSKATT	0,0	0,0	0,0
POST	0,0	0,0	0,0
LOTTERI, TIPS O TOTO	0,0	0,0	0,0
NÖJEN O REKR. EXKL TV-LICENS O SPEL	-0,1	0,0	0,0
EGNAHEM, BOSTADSRÄTT: AVSKRIVNINGAR, INRE REP	0,0	0,0	-0,1
UTRIKES RESOR	0,0	-0,3	-0,1
LOGI	-0,4	-0,2	-0,3

Källa: Almega, SCB

Den totala inflationstakten i augusti för både varor och tjänster var 0,8 procent på årsbasis enligt KPI jämfört med 0,7 procent i juli.

5 Om tjänsteindikatorn

AlmeGas *tjänsteindikator* har tagits fram av Almega från och med år 2001 för att ge en indikation om vart konjunkturen i den privata tjänstesektorn är på väg på kort sikt.⁴¹ Indikatorn ger information för att tidigt kunna förutspå vändpunkter i konjunkturen, inom både tjänstesektorn och Sveriges ekonomi, eftersom den privata tjänstesektorn svarar för 52 procent av Sveriges BNP.

AlmeGas tjänsteindikator täcker in cirka 90 procent av den privata tjänstesektorns förädlingsvärde och drygt 80 procent av dess sysselsättning.⁴² Indikatorn bygger på en skattning av sambandet mellan tjänsteföretagens svar i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och utfallet för produktionstillväxten i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteproduktionsindex. Skattningen utgår från sambandet mellan bland annat företagets förväntningar om det kommande kvartalets efterfråge- och produktionsutveckling och den faktiska utvecklingen av tjänsteproduktionen per kvartal enligt Statistiska Centralbyråns (SCB) tjänsteproduktionsindex.

Tjänsteindikatorn är beräknad i indexform där värdet 100 anger genomsnittet för den period som den bygger på (skattningen är gjord på data från och med år 2005). Indexvärden över 100 anger en högre tillväxt än det historiska genomsnittet och index under 100 på det motsatta. Indikatorn anger också om tillväxten kan förväntas öka, vara oförändrad eller minska under det närmaste kvartalet. Indikatorn är ledande och ligger två till tre månader före publiceringen av det faktiska utfallet från SCB.

AlmeGas *arbetsmarknadsindikator* bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och den privata tjänstesektorns sysselsättningsförändring enligt SCB:s kortperiodiska sysselsättningsstatistik. Arbetsmarknadsindikatorn bygger dessutom på uppgifter om vakansgraden i tjänstesektorn, som hämtas från SCB och uppdateras kvartalsvis. Indexvärdet 100 anger det historiska genomsnittet för indikatorn baserat på det skattade sambandet från och med år 2005.

Prisindikatorn bygger på ett skattat samband mellan svar från tjänsteföretagen i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer och förändringen av försäljningspriserna i den privata tjänstesektorn enligt SCB:s tjänsteprisindex. Värdet 100 anger den genomsnittliga prisökningstakten sedan 2006.

⁴¹ AlmeGas tjänsteindikator togs fram 2001 av Owe Danemar, AlmeGas dåvarande chefekonom.

⁴² De tjänstebranscher som saknas i KI-barometern är utbildning, hälso- och sjukvård, kultur, nöje och fritid samt samhällliga och hushållsnära tjänster inom näringslivet.

ALMEGA

Banar väg för tjänsteföretagen